

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház-társadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 6000 K EGY SZ. 2000 K
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF. LELKÉSZI HIVATAL. SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felelős szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBATON
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

TARTALOM: *Vezércikk:* A protestánsok mohácsi emlékezése. — *II. cikk:* Dr. I. E.: A genfiak kegyessége. — *Belföld.* — *Hírek.* — *Szórványgyülekezetek.* — *Hivatalos rész.* — *Irodalom.* — *Családi kör.* — *Hirdetések.*

A protestánsok mohácsi emlékezése.

A közeli napokban összejönnek Mohácson a magyar református egyház köz- és tanácsos rendjei, emlékezni a négyszáz év előtti gyásznápról. Az ország már megülte a maga emlékünnepeit az évforduló napján. Ott ünnepelt lélekben a magyar protestánsok is. De a hivatalos református egyház nem ünnepelhetett, nem vehetett részt istentiszteletével a gyászünnepen. A szombathelyi pásztorlevél megtiltotta, hogy a magyarság emlékünnepe a református pap is hálat adhasson. Így kénytelen egyházunk külön, mint világi testület megünnepelni a magyarság történetének ezt a nagy gyásznapiját.

Vajjon magyar református nézőpontból van-e egyáltalán jelentősége a mohácsi gyásznapi? Vagy úgy is formálhatjuk a kérdést, s ez a helyesebb fogalmazás: mi az összefüggés Mohács és a magyar kálvinizmus, a magyar protestánsok történelme között? A história megadja rá a feleletet a Mohácsot követő évszázadokkal.

Közhellyé vált már alkalmi szónokaink gyakori megállapítása: Mohács előfutárja volt annak a veszedelemnek, amihez Világoson át Trianonig eljutottunk. Nem is gondoljuk, mekkora igazság rejlik az elcsépelet szavak mögött. Elég egy rövid pillantást vetni történelmünknek Mohácsot követő évszázadaira s rögtön felfedezzük azt a fonalat, amely innen kiindulva a trianoni eredményekhez vezet. Mohácsnál veszítjük el nagy harcunkat a török ellen, itt esik el az ország „szíve-virága”. Beözönlök országunkba a török, kipusztul az Alföld, Dunántul nagy része, elnéptelenednek szinmagyar területeink. Felhasználja ezt a helyzetet az örökös tartományok ura és ráteszi a kést a magyarság nyakára. Nemzeti törekvéseinket egyik oldalról a török, másik oldalról a császárság hatalma fojtja vérbe. A török kiűzése után kezdőd-

nek a betelepítések az elnéptelenedett vidékekre. Eddig szinmagyar területek lesznek szerb, német, magyar. A kamarilla pedig állandóan tüzezi a nemzetiségeket ellenünk csak azért, hogy ezzel a nemzeti gondolatot féken tartsa. Negyvennyolcban már a kamarilla előtt fekszik a mai trianoni térkép. Szóról-szóra, vonalról-vonalra megvan az egyezés. Csakhogy a szétdarabolt Magyarország persze részekre válva is az osztrák császári jog örökös tartománya lett volna. És így folyik a lassu sorvasztás a legutóbbi időkig, míg végre az elnyomottal együtt az elnyomót is lerántja az örvénybe éppen azoknak a nemzetiségeknek elvakult dühe, akiket a császári korona izgatott és támogatott elszakadási törekvéseikben.

De mi lett volna akkor, ha Mohács után nem vették el itt is az evangéliumi vallások magva? Akkor évszázadokkal előbb bekövetkezett volna Trianon, de a csonka országból sem maradt volna semmi. Éppen abban áll a magyar protestánsok nemzetmentő szerepe, hogy Mohács után plántálódott be az országba a reformáció gondolata s hogy az elnemzetietlenítő törekvések mindig a reformáció üldözésének leple alatt jelentek, viszont a reformátusok s általában a protestánsok önvédelmi herca egyuttal a magyarság élet-halál küzdelme is volt. Egyé forrt a kálvinizmus a magyarsággal, egyé lett a protestáns eszme a magyar nemzeti szellemmel. A bécsi, a linzi, a nicholsburgi békék egyaránt dicsőséget és győzelmet jelentettek a magyarságnak és a kálvinizmusnak, az ellenreformáció erőszakosságai, gyötrelmei második Mohácsa lettek a protestánsok és nemzeti törekvéseknek egyaránt.

Ezért van elsősorban és különösen joga ünnepelni a magyar protestánsok a mohácsi gyásznapon. Ennek a napnak nyomába lévő év-

századokat egy vallásfelekezet sem silylette meg jobban, mint a magyar protestánsizmus. De egy felekezet sem mondhatja el, hogy Moháccsal szemben is megmentette a magyarságot, csak a protestáns felekezetek!

A protestáns Mohács is gyászünnepet ül. De egyben büszkén és öntudatosan ismétli, hogy a magyar protestánsizmus akadályozta meg, hogy Mohács után nem következett be a magyarság végleges eltörlése Európa térképéről.

A trianoni határok szétterésében is meg fogja találni ezt a szerepét ez a protestánsizmus!

A genfiak kegyessége.

Akik azt hiszik, hogy külföldön is a mi egyházi berendezkedésünk, keresztyén életformáink találhatóak meg, mindenestől fogva, azok igen tévednek s nagyon csalódnai fognak ezeket meg nem találván a kálvinizmus igazi kiinduló pontján Genfben. A mi fogalmaink szerinti kegyes ember hűségesen eljár a templomba, megfizeti a maga egyházi adóját idejében, szereti az egyház szolgálait s eselleg szívesen is látja őket magánál, bizonyára egyházi tisztet is visel, adakozásnál jó példával jár elől, végül büszke is az ő liberális musára, vallási puritánságára. Ez a réteg azonban nem elég erős a legtöbb gyülekezetben s ma ott tartunk már, hogy ezek kezdenek kivételesek lenni a közönyösök, hidegek, vagy éppen egyháziatok seregével szemben. Elég csak arra a sok egyházi adóhátralékra s ami még szomorubb, arra a sok foglalásra s végrehajtásra gondolnunk, hogy e tényt megerősítve lássuk.

Am a genfiak kegyességének mások a jellemző vonásai s ha mindkét oldalon a jobbik részt nézzük s a nagy átlagot, határozottan megállapíthatjuk, hogy az a kegyesség mélyebb, nem valami vasárnapi ruhadarab, nem időnként hordott ékesség, nem is inkább külsőségekben, mint inkább belső minőségben, sajátos lelki alkatban nyer kifejezést. Bizonyára hozzájárul ezen különbözőséghez azon nép földrajzi helyzete, történelmi múltja, sajátos népjelleme nem kicsiny mértékben a nagy Kálvin nevelő ereje, illetve annak emlékezete s a nemzedékek során örökített nagy felelősségérzet. Akármilyen legyen is eredete annak a lelkiületnek, az igen eltér a miénktől; 1. szabadelvűség, 2. türelem, 3. áldozatkészség, mély erkölcsiség s 4. egyetemes keresztyén szemléletet illetőleg.

1. E szabadelvűségre mi sem jellemzőbb, mint az a tény, hogy midőn a református államegyházban a politika kezdte éreztetni a maga káros hatásait, az 1840-es években az ősi kálvinista hitűkhöz törhetetlenül ragaszkodók s abban magu-

kat korlátoztatni nem engedők kiváltak abból s külön szabad egyházban tömörülván, tettek eleget lelkük szükségletének. Ezen ezer főt sem számláló csoport három lelkészi állást, iskolát s teológiát tartott fenn, csak hogy csorbát ne szenvedjen gyermekeik hite a nevelés közben s az Ige általi nevededésben. Az 1907—8-as évekbeni egyház-állam különválása szintén ezen indokok alapján történt. Kálvin egyháza elég erősnek tartotta magát, hogy megszakítsa a közösséget azzal a modern államfelfogással, mely a kulturpolitikát tüzte ki céljául, nem pedig Isten országa szolgálatát, s nem akart eszköze lenni olyan céloknak, melyek a lélek örök szükségletei mellett csak másodlagosak. A szabad egyház szabad államban a maga teljességében valósult meg Genfben, ahol mindkét szervezet a legteljesebb mértékben tud megfelelni hivatásának, mivel a másik nem gátolja, nem köti meg ebben.

Az egyház nemcsak keretet teremtett magának a szabad önkifejlésre, hanem ezen kereteket étellel is betöltte. A genfiak nem külön világnak látják a vallás világát, az számukra nemcsak a templomba lépésnél nyílik meg, vagy az egyházi ünnepeknél s talán vallásos könyvek olvasása által. Az egész világ Isten világa számukra. Minden tudomány, művészet, ipar, kereskedelem, az élet minden vonatkozása Isten egy-egy örök gondolatából, akaratából jött létre. Ők nem hagyják az élet u. n. közönséges, mindennapi rendjét, folyását sem figyelmen kívül, hogy azzal nincs dolga a vallásnak, hanem keresik ott is az istenit, az egyezést, a tudomány minden ága, általános világképe s a hit között s ha ebben akadályozzák őket, a régi koroknak a valláshoz tapadt filozófiai, vagy természettudományi, más. idejét multa elemei, — egy ezeket nem általják ujakkal kicserélni s a vallás nagy élményeinek korszerű kifejezést adnak, a kor tudományos szemléletének koronájául. Ez a törekvés bennük egyenként megvan s ennek klasszikus kifejezése az új egyházalkotmány ünnepélyes bevezető nyilatkozata, mely a hit alapjául: a biblia szabad tanulmányozását teszi a lelkiismeret, hit világánál.

2. Mig egyik oldalról biztosították azon lehetőségét, hogy a modern lélek találja meg a maga vallásos szükségleteinek megelégitését a maga módján, — addig másik részről meghagyták azon lehetőségét is a maga teljességében, hogy akik az atyák hitén, megszentelt életformáin, kifejezéseim át keresik a maguk lelki megelégitésüket, azok is megtalálhassák azt. A genfi egyház tagjai lehet mindenki, aki Jézus Krisztust ismeri el Urának s Megváltójának. Nincs korlát, nincs próba, nincs kizáró eszköz ezen az egyen kívül. Hogy valaki a modern természettudomány által felfedezett törvényeken át látja az Isten dicsőségét, vagy a Mózes első könyve első részén át

az előttük teljesen mindegy. Hogy az egyik a Krisztus tanításán, a másik szenvedésein, halálán át lesz az ő tanítványa, foglya, az nem tesz különbséget. Ha vallásos estélyen, bibliaórán, ünnepélyen az egyik lelkész mint orthodox szellemű teszi meg a maga vallástételét s utána a másik, mint modern nyelvű, az nem botránkoztat meg senkit, hiszen az Isten nagyságát, jóságát, dicsőségét emberi nyelv egy sem dicsőítheti teljesen és méltóképpen. Az is megtörténik, hogy a már 1840-ben különvált, u. n. szabad (szigorú kálvinista) egyház papja szabadelvűbb, néha az u. n. nemzeti (modern hílkifejezésű) egyház papjánál és megfordítva, ez orthodoxabb, mint amaz.

A nemzeti egyház 87.000 lélekre eső ötven papi emberből megtalálható a legmerészebb kálvinistától a legmodernebb reformátusig minden színárnyalatu bizonyágtevő, úgy hogy a hívek hallgathatják éppen azt a szellemű papot, aki az ő hitüket a legjobban tudja építeni és növelni. Nincs is vallásos vita, belső villongás az Ige magyarázata körül. Ennek a kora már elmúlt. Ha valamely vallásos estén elmondja mindenik fél a maga módja szerint a felmerült kérdéstről való véleményét, — a gyűlést vezető rámutat arra, hogy az egyik nyelve ugyanazt a dolgot csak más szavakba öltözteti, de lényeg ugyanaz. Nekik egy Krisztusuk van, akinek megváltó munkáját nem az ugyanazon szó, hanem az ő követésére buzdult egyező szellemű dicséret s az ő benne hívő sokféle lelkek serege dicsőíti igazán. Ezen egymást megértés, keresztyéni türelem, a gazdag színárnyalatokban, különféleségben uttörő, átfogó szellemű egység az ő csodálatos kiváltságuk s méltó dicsekedésük tárgya.

Dr. I. E.

(Folyt. köv.)

Belföld

Prezbiteri — és iskolaszéki gyűlés.

A nyári szünet után, szeptember hó 15-én újra összeült a prezbiterium, hogy tovább folytassa munkásságát s elintézzzen esedékessé vált ügyeket. Délután fél 7 órakor nyitotta meg a gyűlést Bakó László lelkész ájtatos imával. A formalitások elintézése után a prezbiterium tárgyalta a pénzügyi bizottság előterjesztésében azoknak az év egyháztagnoknak az adófelebbezéseit, akik az év folyamán vétettek fel az adózók sorába. A beérkezett 10 adófelebbezés közül háromat teljes egészében honorált és az illetőket az adófizetés terhe alól magas koruk és keresetképtelenségük folytán felmentett, 7 adófelebbezést pedig minthogy a megállapított adóösszegek törlesztésére illetőleg mérséklésére semmi okot sem látott, el-

utasított. Négy egyháztagnak a bejelentését pedig hogy a templomfűtési berendezés költségeihez nem hajlandók hozzájárulni, a múlt évi egyházközségi közgyűlés idevonatkozó határozata értelmében tudomásul vette. — Ugyancsak a pénzügyi bizottság előterjesztésében került tárgyalásra Kistelek szórványközség református híveinek az önkéntes adójánlattétele. 44 család összesen három és félmillió korona önkéntes egyházi adót ajánlott fel az évre. A prezbiterium a felajánlott összegeket örömmel elfogadta, s kifejezést adott annak a reménységének, hogy a kisteleki hívek eme kezdeményező lépése a többi szórványgyülekezetek hasonló cselekedeteivel együtt szilárd alap lesz a szórványközségek végleges megszerzéséhez. Még nagyobb öröme szolgált a prezbiteriumnak lelkész-elnöknek az a bejelentése, hogy a kisteleki hívek imaházat kívánnak építeni s a lelkész-elnököt felkérték, hogy eszközöljön ki imaház céljára alkalmas helyet. — Prezbiterium jóváhagyólag tudomásul vette az elnökségnek Szeged sz. kir. városhoz benyújtott kérvényét a lékebeli 6000 korona városi segélynek a változott viszonyoknak megfelelőleg (a jelenleg élvezett 11 millió papirkorona helyett) 18.000 aranykoronára való felemelése és valorizálása tárgyában. Majd elhatározta, hogy az OFB által tisztviselői lakás céljára kisajátításra előjegyzett Tisza Lajos-körut 87. sz. telket, amely dr. Kovács József ny. városi főorvos tulajdonát képezi, második templom és második iskola számára igényli; s megbizta az elnökséget, hogy az igénylési kérvényt illetékes helyre juttassa el. — A Hódmezővásárhelyen október hó 5-én tartandó őszi egyházmegyei közgyűlésre a prezbiterium a lelkészt és a főgondnokot küldötte ki. — A fentebb elnöki bejelentés és kisebb jelentőségű kérdés tárgyalása után a prezbiteri gyűlés a késő esti órákban ért véget.

A prezbiteri gyűlést megelőzőleg 5 órai kezdettel az Iskolaszék ülésezett. Letárgyalta a tanév megkezdésével kapcsolatos összes kérdéseket úgy az elemi iskolai tanítást, mint az elemi iskolai és középiskolai vallásoktatást illetőleg. A szönyegre került sok apró, de lényegében igen fontos kérdés közül itt csak azokat emeljük ki, amelyek újítást jelentenek a múlt évi gyakorlathoz képest. Így elhatározta az Iskolaszék, hogy a középiskolai tanulók számára minden vasárnap két csoportban tartandó ifjúsági istentisztelet; délelőtt 9 órakor az alsó négy, délelőtt 11 órakor pedig a felső négy osztály számára. Gondoskodni kíván továbbá a tanulóknak az ifjúsági istentiszteletekre való iskolánkénti felvezetéséről és az istentiszteleteken való részvétel fokozottabb ellenőrzéséről. — Elhatározta az Iskolaszék, hogy ez évtől kezdve az Iskolaszék minden tagja gyakorolni

fogja ugy elemi iskolánk tanításának, mint a nem kebelbeli elemi iskolák és középiskolák vallásoktatásának havonkinti rendszeres látogatását s a látogatás megtörténtéről s az esetleges megfigyelésekről az Iskolaszéknek kérdőlapokon beszámol. Ezzel kapcsolatban utasította a hitoktatókat rendszeres tananyagbeosztás, anyakönyv, haladási és mulasztási napló vezetésére.

*
* * *

Ebből a pár felemlített határozatból is látható, hogy az Iskolaszék ez évben derekas munkát kíván végezni. Hogyne, hiszen amikor gyermekeink neveléséről beszélünk, és érte cselekszünk, akkor Egyházunk s Hazánk jövőjéről van szó. — Isten áldása legyen a munkán!

A vasárnap megszenteléséért.

A háborúnak és az azt követő zür-zavaros időknek az embere, aki valami átkozott rezignációval dobta bele magát az élvezetekbe, vagy tehetetlen rabja lett a pénzszerzés és harácsolás démonjának, — ébrednek. Kezdi észrevenni, hogy Attól fordult el és Azt károsította meg, Aki nek mindnét köszönheti. Emellett bizonyít az a mindig több és több oldalról jövő és mindinkább erősödő hang, mely követeli a vasárnap megszentelését. Egyházak, törvényhatóságok, társadalmi egyesületek egymásután foglalnak állást a vasárnapi teljes munkaszünet megtartásá, a vásároknak vásár- és ünnepnapokról hétköznapra való áthelyezése, a korcsmák, mulatók stb. vasárnapi bezárása mellett. Nem kis jelentőségű szolgáltatot végez e tekintetben a Sylvester-nyomda, mely több tízezer példányban nyomtatja és terjeszti a következő „Figyelmeztetést“:

Figyelmeztetés a jó Isten parancsának megtartására!

Tudod-e, hogy ma vasárnap van? Tudod-e, hogy sok nyomoruság, szegénység van a magyar népen? Tudod-e, mi az oka a ránk zuduló nehéz csapásoknak? Az, hogy a jó Isten törvényét lábbal tiporjuk. A vasárnap a jó Istennek megszentelt napja. Nem lesz áldás a pénzen, amit vasárnapi üzleti dologgal szerzel. Nem lesz áldás a vasárnapi munkádon. A jó Isten nem áldja meg azt, aki törvényét lábbal tiporja. Magyar nép! Ne hidd ki a jó Isten haragját! Követeljük a vasárnapi teljes munkaszünetet! Követeljük a korcsmák, kávéházak és üzletek vasárnapra való teljes bezárását! Minden istenfélő magyar embernek joga van a vasárnapját megünnepelni. — A vasárnap a legszebb ünnep. A jó Isten nyugodalmanak napja. Miért veri fel az adás-vevési zaj? Miert csúfolják meg részegek és dorbézolók ezt a szent napot?

Azért nem segít meg bennünket a jó Isten,

mert az Ő parancsait nem tartjuk meg. Azért szegény és nyomorult a magyar, mert a vasárnapi adás-vevés köznapra tartozó dolog, a jó Istennek haragját hívja ki. Hiába vásárolsz! Hiába árulsz! Hiába csúfolod! Meglásd, nem lesz rajta áldás. Hát hiába hívogat a templomod harangja? Kérjük és követeljük, hogy a vasárnapi munkaszünet „a jó Istennek dicsőségére“ adassék meg; minden Benne és az ő Szent Fiában, az Ur Jézus Krisztusban való hívőnek. Állj mellénk! Hirdesd! Ha a magad javát akarod, ne nyugodj bele a vasárnap megtörésébe. Ha igaz magyar vagy, ha igaz Krisztusban hívő vagy, kiáltsd: El a vasárnapi üzletkedéssel! El a vasárnapi munkával, a csúfolt nívésen a jó Istennek áldásával!

UGY LEGYEN! UGY LEGYEN!

Krisztus, a mi Urunk, így szól hozzánk: „Szabadítónak hívtok engem, de nem engeditek magatokat általam megszabadítani. — Világságnak hívtok engem, de nem hisztek bennem. — Utak hívtok engem de nem jártak azon. — Életnek hívtok, de nem kívántok engem. — Mesternek hívtok, de nem követtek engem. — Dicsőnek hívtok, de nem szerettek engem. — Bölcsnek hívtok, de nem kérdeztek engem. — Urnak hívtok, de nem szolgáltok engem. — Mindenhatóak is hívtok, de nem bíztok bennem. — S ha egykor majd nem ismerlek titeket, ne csodálkozzatok azon. Bizony, „nem beszédben áll az Istennek országa“ és bizony, „nem minden, aki ezt mondja: Uram, Uram, meggyen be a mennyeknek országába, hanem aki cselekszi, az én mennyei Atyám akaratát.“

— H I R E K. —

— *Istentiszteletek sorrendje.* Folyó hó 26-án délelőtt 9 órakor ifjusági istentisztelet az alsóosztályu középiskolai tanulóknak. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet (dr. Illyés E. hitoktató-lelkész), 11 órakor ifjusági istentisztelet a felsőosztályu középiskolai tanulók számára (Teleki S. sl.); délután 6 órakor hálaadás (Teleki S. sl.).

— *Dr. Ravasz László* dunamelléki püspök Genfbe utazott, hogy részt vegyen a Prezsbiteri Világszövetség most kezdődő genfi tanácskozásain. A magyar református egyházat rajta kívül Boér Elek volt erdélyi főgondnok képviseli a tanácskozásokon.

— *A mohácsi református emléknapon* (szept. 29.) gyülekezetünkéből részt vesznek özvegy Nagy Sándorné, Halász Sári, Halász Gyula, Siposs Kálmán és dr. Illyés Endre.

Temetési Enekkar. A Szegedi Református Enekkar legutóbb tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy kebelében egy 16 tagból álló temetési kart szervez, mely a hiveknek mindig

rendelkezésre áll. A szervezési munkát dr. Horváth József karnagy végzi.

— *Bogyiszlón nem esketnek szombaton és vasárnap.* A bogyiszlói református egyházközség presbitériuma a községi előljárósággal egyetértve kimondotta, hogy ezentul szombaton és vasárnap házasságkötést, esketési szertartást nem lehet végezni. Az érdekes intézkedés megokolása az, hogy az esküvővel kapcsolatos mulatozás a vasárnap ünnepi csendjét zavarja. Ugyanekkor a vasárnapi munkaszünet betartását is kötelezővé tették.

— *Hatvanesztendő a Bethesda-kórház.* Ebben az esztendőben tölti be fennállásának hatvanadik évét a budapesti Bethesda-kórház, amelyet református segítséggel tartanak fenn. A jubileummal kapcsolatban dr. Ravasz László dunamelléki püspök valamennyi lelkészi hivatalhoz körlevelet intézett és az egyház fokozott támogató figyelmébe ajánlja a nemes intézményt.

Igehirdető presbiterek. Kikindán minden vasárnap délelőtt az evangélikus d. u. pedig a református templomban gyűlnek össze a hívek istentiszteletre, hol az igehirdetést Dr. Zsiross Lajos ügyvéd, főgondnok és Lévai Dezső vasúti főmérnök, presbiter végzik. Becskereken pedig a lelkész távollétében Nagy János presbiter végzi a templomi szolgálatot. — A megszállott területeken küzdő gyülekezetek életében öröndetes jelenség az igehirdető presbiterek szaporodása.

— *A Budapesti Unitárius Egyházközség* szeptember hó 25-én ünnepi szervezkedésének és fennállásának 50-ik évfordulóját diszközgyűlés keretében. A diszközgyűlést szeretetvendégség követi.

Hírek az evangélikusoknál.

Szeptember 26-án, vasárnap reggel 8—9-ig a kerületi börtön protestáns rabjainak prédikál Tátrai Károly. Vasárnapi iskola 8—9-ig az ev. iskolában az összes fiú és leány elemistások részére. A templomban 9—10-ig ifjusági istentisztelet a középiskolások számára. A 10 órakor kezdődő rendes istentiszteleten beszélni fog Tátrai Károly. Délután 5 órakor biblia óra a paróchia kisebbik épületében.

Szeptember 19-én Kossuth Lajos emlékünnepe az ev. templomot színtől megöltötte a hívek serege. A város nevében Scultéty főszámvevő és Rack tanácsnok jelenték meg.

SZORVÁNYGYÜLEKEZETEK.

Istentiszteletek. Október hó 3-án délelőtt 10 órakor Kisteleken délután fél 3 órakor Szőregen lesz istentisztelet mindkét helyen urvacSORAOSZTÁSSAL.

Ujszegeden a szeptember 26-iki istentisztelet

elmarad. Így a legközelebbi istentisztelet október hó 10-én lesz.

Urvacsoraosztás. Október havában az összes szórványgyülekezetekben urvacSORÁT osztunk, hálát adván a kenyér első zsengejéért és az új borért. Az istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS napját minden szórványgyülekezet számára már egy héttel előbb közöljük lapunkban, hogy a megelőző napokban ki-ki csendes otthonában, megpróbálván magát, készülhessen arra, hogy méltó vendég legyen az Ur megterített asztalának.

Az Egyházi Hiradó telefonszáma II-61.

Hivatalos rész.

MEGHÍVÓ

országos református presbiteri tanácskozásra.

Az Országos Református Lelkészség-Egyesület az ideai közgyűlése elhatározta, hogy az országos református gyülekezeteinek presbitereit tanácskozásra hívja össze. Illendőnek, szükségesnek, hasznosnak és jónak látszik összegyülekezni évenként egy-egy testvéri találkozáson azoknak, akiknek elsorenden joga és kötelessége építeni egyházunk védőfalait, erősíteni lelkét, alkotmányát, meghányi vetni bajainkat és kitalálni azok okát és orvosságát.

Még ha nem volnának bajaink, akkor is idvességes volna szentek egysége képen egybeseregleni a presbitereknek és épülni a közös hitben, kölcsönös szeretetben és hálát adni javaiért a mi megtartó Istenünknek. Az ilyen nehéz időkben, mint a mostaniak, még inkább szükséges. Van javítani való bőven a közerkölcsök romlandó voitán, a kálvinista hit haloványuló állapotán, szegény sorsunkon, ellenség által állandóan támadóit keztéseinken.

Szükséges együttesen nyilvánvalóvá tenni hitbeli hűségünket, sérelmeink közösen átérzett fájalmát, jogunkhoz való ragaszkodásunkat, készségünket a harcra minden ellen, ami evangéliumi tiszta szent hitünkre és magyar nemzeti egységünk csendes, békeséges épületére veti idegennek szolgáló kezét.

Hívom tehát az Országos Református Lelkészség-Egyesület nevében, mint annak elnöke, minden presbiteri társamat az országos tanácskozásra, amelynek helye Debreczen, ideje 1926. október 24.; programja pedig alább következik.

Debreczen, 1926. szeptember 8.

Atyafiságos szeretettel:
DR. BALTAZÁR DEZSŐ,
az ORLE elnöke.

Tudnivalók

a debreczeni országos református presbiteri tanácskozáshoz.

Az országos presbiteri tanácskozáson részt venni óhajtók ebbeli szándékukat legkésőbb október 10-ig jelentsék be illetékes presbitériumuk, illetve lelképásztoruk által dr. Erdős Károly lelkész-központi igazgató (Debreczen, Kollégium) címére.

A jelentkezéssel együtt minden egyes résztvevő huszezer korona jelentkezési díjat küldjön be, mert e nélkül a jelentkezést nem vesszük figyelembe. Ha a jelentkező a tanácskozásra nem jön el, jelentkezési díját a kálvineumi árvaházak javára adjuk.

Tekintettel a nehéz lakásviszonyokra, kívánatos, hogy a vendégek 24-én reggel érkezzenek és csak kivételes esetben és külön jelentkezésre vállalljuk az ideiglenesen berendezett tömegszálláson október 24-ére virradólag az elszállásosítást. Az illetők költségére vendéglői szállásról gondoskodunk. Éppen ezért a meghívóval egyidejűleg küldött jelentkezési iven mindenki jelezze, hogy óhajt-e tömegszállást, vagy szállodai elhelyezkedést? Október 10-én túl jelentkezők részére szállást egyáltalán nem biztosíthatunk. Hasonlóképpen nem biztosíthatunk szállást a tanácskozást követő éjszakára, 24-én este.

A presbiteri tanácskozás sorrendje: 9 órakor ünnepélyes istentisztelet, Prédikál dr. Baltazár Dezső püspök. 10 órakor ünnepség a Bocskay-szobornál és a Gályarabok emlékoszlopánál (két rövid szónoklat). 11 órakor Debreczen református ifjúsága a Nagytemplomnál elvonul a presbiterek serege előtt. E felvonuláshoz végül csatlakoznak a presbiterek is és elvonulnak a Kossuth-ucai templomba, ahol országos presbiteri nagygyűlés:

Megnyitás:

Deklarációk: 1. A hithűségről. 2. A gályarabokról. 3. Bocskay-, Bethlen-, Rákócziakról. 4. A magyar hazáról. 5. Egy református irodalmi és tudományos központi szervezet szükségéről. 6. Egy református központi segítő pénztárról. 7. Az Országos Református Jóléti Társulatról. 8. Református Árvaházak szervezéséről. 9. A református sajtó támogatásáról. 10. A református országos presbiteri tanácskozások rendezéséről.

A presbiteri nagygyűlés ideje alatt a Nagytemplomba visszatért ifjúság istentiszteletet tart.

Délben Debreczen város ebédje. (Hivatalos felköszöntők).

Ebéd után 3 órakor a Debreczenben maradó presbiterek részére kalauzok állanak rendelkezésre, akik megmutogatják a kollégiumot, a Rákóczi-harangot, az egyetemi klinikai telepet, általában Debreczennek történelmi emlékeit és nevezetességeit.

Este fél nyolc órakor a debreczeni egyház ad vacsorát. Vacsorát csak azok számára készítünk, akik október 10-éig a vacsorán való részvételüket a jelentkezési iven külön bejelentik. A megállapított határidőig jelentkezők október 20-áig megkapják kedvezményes uti igazolványukat és a teljes programot.

Atyafiságos szeretettel az Országos Református Lelkész Egyesület és a debreczeni református egyház megbízásából Debreczen, 1926. szeptember 14.

Kolozsváry Kiss László
lelkész.

Dr. Erdős Károly
ORLE titkár.

Irodalom.

Magyar Édesanyák! Amint lapjainkban előre jeleztük, — utjára indítjuk *Virágoskert* című képes heti gyermeklapunkat. Régen érzett és igen sokak által betöltött hiányt óhajtunk pótolni e lappal, amelyben többet és mást is akarunk adni, mint eddigi gyermeklapjaink. Szeretnénk, ha a *Virágoskert* kis olvasóinak lelkét a szülői ház, a templom és az iskola mellett mi is közelebb hozhatnánk az örökkévalóság világához. Gazdag és változatos, gyönyörködtető és nevelő képes hetilapot kívánunk adni, amelyik a magyar gyermekesereg, a magyar jövődőlki fejlődésében segítségére lesz szülőnek és iskolának egyaránt. Jó korán kiépítjük e lappal gyermekünk lelkében az összetartozás érzését is, a következő számtól kezdve híreket is közlünk a gyermekvilág eseményeiből. lehetővé tesszük a gyermekek egymással való levelezését (lapunk útján) s mi magunk is élénk összeköttetésben kívánunk lenni lapunk kis olvasóival. A *Virágoskert* hetenkint nyolc oldalon jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre csupán 15.000 korona. A *Virágoskert* következő száma szeptember 26-ára jelenik meg s ugyanakkor jelenik meg a *Virágoskert Képes Gyermeknaplója* 100 lapon, igen gazdag tartalommal, Márton Lajos festőművész által festett, gyönyörű, négy színben nyomott borítékban. Ez a napló minden gyermek egész évi szórakoztatója, nevelője, öröme lesz s ezt a naplót ajándékkul kapja minden előfizetőnk, aki 30.000 koronával fél évre előfizet. A *Virágoskert* ügyét szerető jóindulatába és pártfogásába kérve s ajánlva, maradtunk, Tahitótfalu, szerető üdvözléssel, a *Virágoskert* szerkesztősege.

Egyetlen református gyermeklapunkra, a *Virágoskert*-re elő lehet fizetni a lelkészi hivatalban és a tanítóknál.

„Az Erő” magyar ifjúsági lap szeptemberi

száma új és meglepően szép kiállításban, gazdag és változatos tartalommal megjelent. A lap megkezdte naponkénti bibliaolvasó kalauzának közlését. Éppen ezért felhívjuk terjesztésére és pártfogására úgy vallásos nevelőink, mint a szülők figyelmét. A lap kiadóhivatala Budapest VII., Hársfa-u. 59b. alatt van, hol félévenként 25.000 koronáért rendelhető meg Az Erő.

„Pásztortűz“ címen Kósa Béla szamoskéri ref. lelkes szerkesztésében a ref. értelmiség részére havonkénti ujság indult meg. — A pásztorok tüze mellett lássák meg az olvasók az élő Krisztust!!

CSALÁDI KÖR.

A hit legnagyobb akadályai.

Hatodik hét. IV.

Annakokáért mi is, kiket a bizonyságoknak ily nagy fellege vesz körül, félre téve minden akadályt és a megkörményező bünt, kitarással jussuk meg az előttünk lévő küzdőtér, nézván a hitnek fejedelmére és bevezetőjére, Jézusra, aki az előtte lévő öröm helyett, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett s az Isten királyi székének jobbára ült. Gondoljátok meg azért, hogy ő ily ellene való támadást szenvedett el a bűnösöktől, hogy el ne csüggedjete, lelkeitekben elaléván. — Zsid. 12:1—3.

A balsors által megrendített hitü és elcsüggesztett ember számára akármilyen nagyszerü elméleti hitvédelem sem ér félannyit sem, mint a hitből fakadó bátorság és erő konkrét példának a látása. Akár értünk a theológia és a természettudományok rejtélyeihez, akár olyan tudatlanok vagyunk mindkettő felől, mint Caliban, bizonyára közvetlenül személyesen megragad és talpra állít akárkit is egy-egy Matheson György híres harca, aki vaksága ellenére mégis Skóczia egyik legnagyobb prédikátora volt, vagy egy-egy Pasteur Lajos lebirhatatlan akarateréje, mellyel továbbfolytatja tudományos kutatásait annak a gutaütésnek dacára is, mely 46 éves korában béna nyomorékká tette. Azért csodáljuk az ilyen embereket, mert bennük megdicsőülve látjuk éppen azt a jellemvonást, melynek magunk is szükségét érezzük. Mert mindnyájunknak megvannak a magunk bajai. Az egyik ember születésében átöröklött átoktól, a másik ellenséges körülményektől, a harmadik a maga bűneivel és mulasztásaival felidézett következményektől szenved; sokat a szegénység, másokat betegeskedő tesztük, ismét másokat családi körük veszteségei gátolnak. — és többé-kevésbbé, mindnyájunkat a rossz hajlamaink. Jól esik tehát megtudnunk, hogy Philips Brooks, Amerika egyik legnagyobb

prédikátora, nem boldogult a tanítói pályán. Pedig az életrajzírója feljegyezi, hogy eredeti nevelő ambíciói oly mélyen benne éltek lelkében még élete derekán is, hogy a harwardi egyetem igazgatóságának szobájából sáppadtan és remegve látták kijönni, amikor egy neki felajánlott tanári széket nem volt módjában elvállalni. A brightoni Robertson, kinek működése új korszakot nyitott meg az angol keresztyénség történetében, nem követhette eredeti vágyait a katonatiszti pályán, mert testi gyöngesége miatt alkalmatlan volt. Scott Walter pedig eredetileg költőnek készült s csak utóbb tért át először névtelenül, kísérletképpen irt műveivel a regényírói pályára, mert, amint őszintén bevallotta: „Byron megelőzőtt“. Az a kitünő szakács, aki jó ebédet tud készíteni maradékokból is, és alig van a történelemnek fel-emelőbb tanulsága, mint az, hogy az emberiség asztalára felterített legnagyobb lakomák gyönyörűségeit olyan embereknek köszönhetjük, a kik csalódott reményeik maradványait használták fel.

Atyánk, köszönjük Néked, hogy amíg bizonyosak vagyunk oltalmazó gondoskodásod és intező gondviselésed felől, mely mindeneket szemmel tart, addig elviselhetjük szenvedéseinket, teljesíthetjük kötelességeinket és eltűrhetjük sokféle és súlyos keresztjeinket, amik ebben a világban várnak reánk. Köszönjük Néked, hogy ha bajok szakadnak reánk és halandó terveink szétfoszlanak a levegőbe, tudhatjuk, hogy van valami szilárd, amit megragadhatunk és reményeink nem omlanak össze. És köszönjük Neked, hogy amikor a halál elszakítja az életnek azt a vékony fonalát, melyre szeretetünk drága ékszerei fel vannak fűzve és lehullanak kezünkről s nyakunkról féltett drágaszereink, tudhatjuk, hogy Te felfogod őket s odafenn mennyei foglatatba teszed, hogy a Te színed előtt ragyogjanak, mint a hajnalszella s mind tökéletesebb dicsőségre fényeskedjenek, a Te mindenható erőd által megdicsőülve.

Köszönjük Neked mindazt az igazságot, amit az idő folyama alatt olyan sok országból és minden korból felénk hozott. Köszönjük az emberi életnek fetséges példát, amelyeket támaszlottál, hogy sötét korokban is vannak bölcsék, kételkedő időkben is vannak erős lelkek és minden veszélyes pillanatban támadnak hősök, akik minket, gyengébbeket is megtanítanak kötelességeinkre és elvezetik gyermekeidet mind a Benned való bizodalomra. Köszönjük Neked, Atyánk, hogy az igaz élet magva sohasem vesz ki, hanem minden özönvízen át is biztonságban megmarad, hogy a sivatagot újra örökké illatozó és örökké üde virágzásba borítsa és a pusztaságban is gyümölcsöt teremjen és tápláléka legyen az emberek lelkének, ha elalélnak. Amen. — Parker Tivadar.

Sveizi órák, ékszerek részletfizetésre is!
NAGY ÓRA- ÉS ÉKSZERJAVÍTÓ MŰHELY!

TÓTH JÓZSEF
Kölcsey-uca 7. Képes árjegyzék ingyen.

Dobay Mihály műasztalos
Szeged, Pulctábornok uca 6. sz.

Tervez és készít teljes lakberendezéseket, mindennemű asztalosmunkákat elsőrendű kivitelben. Olcsó árak, pontos kiszolgálás és kedvező fizetési feltételek mellett. Javításokat is vállal.

Lakás: Dugonics tér 12. sz.

**Egyetemi hallgatónő részére
lakás és esetleg reggeli
jutányos áron.**

**Zongora használat. — Cim meg-
tudható a lelkeszi hivatalban.**

Férfi ingek

meglepő olcsó árban
Soósnál, Iskola-utca II

Bécsi
modell kalapok, ujdonságok

megérkeztek
és legolcsóbban kaphatók

Knittel Konrád
Szeged, Iskola uca 26. sz.
Átalakításokat
a legújabb formák után vállalok.

Orvosi köpenyek,

sportnadrágok gyári árban
Soósnál, Iskola-utca II.

Gyarmati Mihály

uri szabó, Széchenyi tér 3.

Elsőrendű mérték utáni uriszabóságomat református testvéreim szíves figyelmébe ajánlom. — **Egyháztagoknak a mindenkor megállapított fazonárakból 5 százalék kedvezményt nyújtok.**

**Mindennemű úri-, női- és gyermekruhák, szövet-
és csipkefüggönyök stb. műfestése és vegyi tisztítása legszébben és legolcsóbban készül**

MÁTHÉ GYÖRGY

műfestő és vegyészeti ruhatisztító gyárában, Szeged. Gyártelep: Báró Jósika uca 22. szám. Átvételi üzlet: Tisza Lajos körút 39. szám.

Elvállal gallér és kézelő tisztítást. — Holzmán H., cs. és kir. udvari szállító budapesti gőzmosógyár részére, melynek speciális gyártmánya a hófehér, ragyogó-fényes gallér-tisztítás. A gallér, kézelő sokkal tartósabb marad, mint eddig. Simasága páratlan, piszkot nem fog, sokáig hordható; simára vasalt széle nyakat nem karcol. Győződjék meg róla!

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: **Bakó László** lelkész

Nyomatott a Hirlapkiadó- és Nyomdavállalat Rt-nál Szeged.

Felelős nyomdavezető: Sajgó József.